Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Latina - Cod. Aug. perg. 154

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Liber Osea

urn:nbn:de:bsz:31-42065

Visual Library

etiam israel ydolatrie crimen impio ac po
testate sua admittere coegerunt. Propter quod
dominus ad osee hoc locutus est dicens. Accipe tibi
uxorem fornicariam sive fornicatio
num et fac filios fornicationis. Fornica
riam itaque non elocati corporis meretricem
sed gentilem deum ignorantem appellat, que
dei creatoris sui amore contempto simu
lachrorum se subiecerat desideriis. Sed cum
propheta dei precepto in hac re paruisset
conceptum ex ea filium iezrahel propter
nominare deo pollicente post breve
tempus sanguinem iezrahel in domo hieu
vindicare. Cuius promissionis hec causa est.
hieu per heliseum in regnum unctus ad de
fendendum sanguinem naboth civis
iezrahel que tunc temporis metropolis
erat quem iezabel achab regis israel uxor
interemerat sicut hystoria regum expo
nit cum graviter ultione divinum preceptum
vindicandi sanguinis causa omnem me
morati domum deseviisset hoc pacto deum
deliquisse invenitur. Cui pro nepote iero
boam qui lectione comprehensus est con
gruis sue fraude imitante ac contra dei precep
ta et religionem cum populo israel agente
sanguis naboth qui in loco certo iez
rahel fuerat perfusus in domo hieu
patris memorati ierobeam propter peccata reddi
datur significatur. Hinc factum est
ut ira dei in populo israel per denuntia
tionem prophete processura diceretur.
domini. domum autem iuda iudicia lectio
ne comprehensa ob hoc promissa est quod eze
chias rex inde achaz sublatis ydolis
que tam pater eius quam ceteri re
ges consecraverant templum dei
purgasse ac purificasse monstratur.
Explicit explanatio. Incipit liber osee.

Verbum
domini quod factum est
ad osee filium
beeri in diebus
ozie ioathan
achaz ezechie
regum iu
da et in diebus
ieroboam filii ioas regis israel. Princip
ium loquendi domini in osee. Et dixit dominus
ad osee. Vade sume tibi uxorem fornica
(fornicationum et fac fili
os fornica)
tionum quia fornicans fornicabitur terra a
domino. Et abiit et accepit gomer filiam de
belaim. Et concepit et peperit ei filium.
Et dixit ad eum dominus. Voca nomen eius
iezrahel quoniam adhuc modicum et visita
bo sanguinem iezrahel super domum hieu
et quiescere faciam regnum domus israel.
Et in illa die conteram arcum israel in val
le iezrahel. Et concepit adhuc et peperit
filiam. Et dixit ei. Voca nomen eius absque
misericordia quia non addam ultra misereri domui
israel, sed oblivione obliviscar eorum.
Et domui iuda miserebor et salva
bo eos in domino deo suo. Et non salvabo eos
in arcu et in gladio et in bello et in equis
et in equitibus. Et ablactavit eam que
erat absque misericordia. Et concepit et peperit fi
lium. Et dixit. Voca eum non populus meus
quia vos non populus meus et ego non ero vester.
Et erit numerus filiorum israel quasi harena
maris que sine mensura est et non numerabitur.
Et erit in loco ubi dicetur eis non populus
meus vos, dicetur eis filii dei viventis.
Et congregabuntur filii iuda et filii israel
pariter et ponent sibimet caput unum
et ascendent de terra quia magnus dies iezra
Dicite fratribus vestris II hel.
populus meus et sorori vestre misericordiam

consecuta. Iudicate matrem vestram iudi-
cate quoniam non ipsa uxor mea et ego non vir
eius. Auferat fornicationes suas a
facie sua et adulteria sua de medio
uberum suorum ne forte expoliem eam
nudam et statuam eam secundum diem
nativitatis sue. Et ponam eam quasi so-
litudinem et statuam eam velut terram
inviam et interficiam eam siti. Et fili-
orum eius non miserebor quoniam filii forni-
cationum sunt quia fornicata est mater eorum
Confusa est que concepit eos quia dixit Vadam
post amatores meos qui dant panem
michi et aquas meas lanam meam et linum
meum et oleum meum et potum meum. Prop-
ter hoc ecce ego sepiam viam tuam spinis
et sepiam eam macceria et semitas
suas non inveniet. Et sequetur amatores
suos et non apprehendet eos et queret eos et non
inveniet. Et dicet Vadam et revertar
ad virum meum priorem quia bene michi erat
tunc magis quam nunc. Et hec nescivit
quia ego dedi ei frumentum et vinum et oleum
et argentum multiplicavi ei et aurum que
fecerunt bahal. Idcirco convertar et
sumam frumentum meum in tempore suo et
vinum meum in tempore suo et liberabo la-
nam meam et linum meum que operiebant
ignominiam eius. Et nunc revelabo stul-
titiam eius in oculis amatorum eius et vi-
r non eruet eam de manu mea. Et ces-
sare faciam omne gaudium eius sol-
lempnitatem eius neomeniam eius
et sabbatum eius et omnia festa tempora eius.
Et corrumpam vineam eius et ficum eius
de quibus dixit Mercedes hee mee sunt
quas dederunt michi amatores mei. Et po-
nam eam in saltum et comedet illam
bestia agri. Et visitabo super eam dies
baalim quibus accendebat incensum et orna-
batur inaure sua et monili suo et ibat
post amatores suos et mei oblivisceba-
tur dicit dominus. Propter hoc ecce ego lactabo
eam et ducam eam in solitudinem et loquar
ad cor eius. Et dabo vinitores eius ex
eodem loco et vallem achor ad aperiendam
spem. Et canet ibi iuxta dies iuventutis
sue et iuxta dies ascensionis sue de terra
egypti. Et erit in die illo ait dominus vocabit
me vir meus et non vocabit ultra baali.
Et auferam nomina baalim de ore
eius et non recordabitur ultra nominis eorum.
Et percutiam eis fedus in die illa cum bestia
agri et cum volucribus celi et cum reptili
terre et arcum et gladium et bellum conteram
de terra et dormire eos faciam fiducialiter.
Et sponsabo te michi in sempiternum et sponsa-
bo te michi in iustitia et iudicio et in misericordia et misera-
tionibus et sponsabo te michi in fide et scies
quia ego dominus. Et erit in die illa dicit dominus
exaudiam celos et illi exaudient terram
et terra exaudiet triticum et vinum et oleum et
hec exaudient iezrahel. Et seminabo
eam michi in terram et miserebor eius que fuit absque
misericordia et dicam non populo meo populus meus es
tu et ipse dicet deus meus es tu. III
Et dixit dominus ad me Adhuc vade dili-
ge mulierem dilectam amico et
adulteram sicut diligit dominus filios israel
et ipsi respectant ad deos alienos et diligunt
vinacia uvarum. Et fodi eam michi xv ar-
genteis et choro ordei et dimidio choro
ordei. Et dixi ad eam Dies multos ex-
pectabis me. Non fornicaberis et non eris vi-
ro sed et ego expectabo te quia dies multos
sedebunt filii israel sine rege et sine principe
et sine sacrificio et sine altari et sine ephod
et sine theraphim. Et post hec revertentur

filii israel et querent dominum deum suum et david
regem suum et pavebunt ad dominum et ad
bonum eius in novissimo dierum.

IIII

Audite verbum domini filii
israel quia iudicium domino cum habitato
ribus terre. Non est enim veritas et non est misericordia et
non est scientia in terra. Maledictum et mendacium
et homicidium et furtum et adulterium inun
daverunt et sanguis sanguinem tetigit.
Propter hoc lugebit terra et infirmabitur omnis
qui habitat in ea in bestia agri et in volu
cre celi; sed et pisces maris congregabuntur.
Verumtamen unusquisque non iudicet et non ar
guatur. Populus enim tuus sicut hii qui contradi
cunt sacerdoti. Et corrues hodie et cor
ruet etiam propheta tecum. Nocte tacere fe
ci matrem tuam. Conticuit populus meus
eo quod non habuerit scientiam. Quia tu scientiam
repulisti repellam te ne sacerdotio fun
garis mihi. Et oblita es legis dei tui ob
liviscar filiorum tuorum et ego. Secundum mul
titudinem eorum sic peccaverunt mihi. Gloriam
eorum in ignominiam commutabo. Peccata
populi mei comedent et ad iniquitatem eorum
sublevabunt animas eorum. Et erit sicut
populus sic sacerdos. Et visitabo super eum
vias eius et cogitationes eius reddam
ei. Et comedent et non saturabuntur. Forni
cati sunt et non cessaverunt quoniam dominum dereli
querunt in non custodiendo. Fornicatio et vi
num et ebrietas aufert cor. Populus meus in
ligno suo interrogavit et baculus eius
annuntiavit ei. Spiritus fornicationum de
cepit eos et fornicati sunt a deo su
o. Super capita montium sacrificabant et
super colles accendebant thimiama. Sub
tus quercum et populum et therebintum quia
bona erat umbra eius. Ideo fornicabun
tur filie vestre et sponse vestre adultere erunt.

Non visitabo super filias vestras cum fuerint
fornicate et super sponsas vestras cum adul
teraverint quoniam ipsi cum meretricibus versa
bantur et cum effeminatis sacrificabant.
Et populus non intelligens vapulabit. Si for
nicaris tu israel non delinquas saltim iu
da. Et nolite ingredi in galgala et ne a
scenderitis in bethaven neque iuraveritis
vivit dominus. Quia sicut vacca lasciviens
declinavit israel nunc pascet eos dominus
quasi agnum in latitudine. Particeps ydo
lorum effraim dimitte eum. Separatum est
convivium eorum fornicatione fornicati sunt.
Dilexerunt afferre ignominiam protecto
res eius. Ligavit spiritus eum in alis suis
et confundentur a sacrificiis suis.

V

Audite hoc sacerdotes et attendite
domus israel et domus regis au
scultate quia vobis iudicium est quoniam laque
us facti estis speculationi et rethe expansum
est super thabor. Et victimas declinastis
in profundum. Et ego eruditor omnium
eorum. Ego scio effraym et israel non est abscon
ditus a me. Quia nunc fornicatus est effra
ym contaminatus est israel. Non dabunt co
gitationes suas ut convertantur ad deum suum
quia spiritus fornicationis in medio eorum et
dominum non cognoverunt. Et respondebit arrogan
tia israel in facie eius et israel et effraym
ruent in iniquitate sua. Ruet etiam iu
das cum eis. In gregibus suis et in armen
tis suis vadent ad requirendum dominum
et non invenient; ablatus est ab eis. In domi
num prevaricati sunt quia filios alienos genu
erunt. Nunc devorabit eos mensis cum
partibus suis. Clangite buccina in gabaa
tuba in rama. Ululate in bethaven post
tergum tuum beniamin. Effraym in desola
tione erit in die correptionis. In tribubus

israel ostendi finem. Facti sunt principes
iuda quasi assumentes terminum. super eos
effundam quasi aquam iram meam. Calump
niam patiens est effraym. fractus iu
dicio. quoniam cepit abire post sordem. Et
ego quasi tinea effraym. et quasi putredo do
mui iuda. Et uidit effraim langorem
suum. et iudas uinculum suum. Et abiit
effraim ad assur. et misit ad regem ul
torem. Et ipse non poterit sanare uos. nec
soluere poterit a uobis uinculum. quoniam ego
quasi leena effraim. et quasi catulus leonis
domui iuda. Ego capiam et uadam.
tollam et non est qui eruat. Vadens reuer
tar ad locum meum. donec deficiatis.
et queratis faciem meam. VI
In tribulatione sua. mane consurgent ad
me. Venite et reuertamur ad dominum. quia
ipse cepit et sanabit nos. percu
tiet et curabit nos. Viuificabit nos post
duos dies. in die tercia suscitabit nos.
Et uiuemus in conspectu eius. sciemus sequemurque
ut cognoscamus dominum. Quasi diluculum
preparatus est egressus ~~mis~~ eius. et ueniet
quasi ymber nobis temporaneus et serotinus
terre. Quid faciam tibi effraym? Quid
faciam tibi iuda? Misericordia uestra quasi nubes ma
tutina. et quasi ros mane pertransiens.
Propter hoc dolaui in prophetis. et occidi eos in
uerbis oris mei. et iudicia mea quasi lux
egredientur. Quia misericordiam uolui et
non sacrificium. et scientiam dei plus quam ho
locausta. Ipsi autem sicut adam transgressi
sunt pactum. et ibi preuaricati sunt in
me. Galaad ciuitas operantium ydolum
supplantata sanguine. et quasi fauces ui
rorum latronum. particeps sacerdotum in uia
interficientium pergentes de sychem. quia
scelus operati sunt. In domo israel uidi
horrendum. Ibi fornicationes effraym.
contaminatus est israel. Sed et iuda pone messem
tibi cum conuertero captiuitatem populi mei.
Cum sanare uellem israel. reue VII
lata est iniquitas effraim. et mali
tia samarie. quia operati sunt mendacium.
Et fur ingressus est spolians latruncu
los foris. Et ne forte dicant in cordibus suis
omnem maliciam eorum me recordatum. nunc
circumdederunt eos adinuentiones sue.
coram facie mea facte sunt. In malitia
sua letificauerunt regem. et in mendaciis suis
principes. Omnes adulterantes. quasi cliba
nus succensus a coquente. Quieuit paulu
lum ciuitas a commixtione fermenti. do
nec fermentaretur totum. Dies regis nostri.
Ceperunt principes furere a uino. Ex
tendit manum suam cum illusoribus. quia ap
plicuerunt quasi clybanum cor suum. cum insi
diaretur eis. tota nocte dormiuit coquens
eos. Mane ipse succensus. quasi ignis flam
me. Omnes calefacti sunt quasi clibanus.
et deuorauerunt iudices suos. Omnes re
ges eorum ceciderunt. non est qui clamet in eis
ad me. Effraim in populis ipse commisceba
tur. Effraym factus est subcinericius. qui non
reuersatur. Comederunt alieni robur eius.
et ipse nesciuit. sed et cani effusi sunt in eo.
et ipse ignorauit. Et humiliabitur superbia is
rael in facie eius. Nec reuersi sunt ad do
minum deum suum. et non quesierunt eum in omnibus his.
Et factus est effraim quasi columba seducta.
non habens cor. Egyptum inuocabant. ad as
syrios abierunt. Et cum profecti fuerint
expandam super eos rethe meum. quasi uolu
crem celi detraham eos. Cedam eos
secundum auditionem cetus eorum. Ve eis. quoniam
recesserunt a me. Vastabuntur. quia preua
ricati sunt in me. Ego redemi eos. et ipsi locuti

ti sunt contra me mendacia. Et non clamaue
runt ad me in corde suo: sed ululabant in
cubilibus suis. Super triticum et vinum rumi
nabant: et recesserunt a me. Et ego eru
divi eos et confortavi brachia eorum: et in me
cogitaverunt malitiam. Reversi sunt ut essent
absque iugo: facti sunt quasi arcus dolosus. Ca
dent in gladio principes eorum a furore
lingue sue. Ista subsannatio eorum in terra
In gutture tuo sit VIII egypti.
tuba quasi aquila super domum domini: pro eo quod
transgressi sunt fedus meum et legem me
am prevaricati sunt. Me invocabant deus
meus: cognovimus te israel. Proiecit israel bonum:
inimicus persequetur eum. Ipsi regnaverunt et non
ex me: principes extiterunt et non cognovi.
Argentum suum et aurum suum fecerunt sibi
ydola: ut interirent. Proiectus est vitulus
tuus samaria: iratus est furor meus in eos.
Usquequo non poterunt emundari? Quia ex is
rael: et ipse est. Artifex fecit illum: et non est deus.
Quoniam in aranearum telas erit vitulus sama
rie. Quia ventum seminabunt et turbinem
metent. Culmus stans non est in eis: germen
non faciet farinam. Quod si et fecerit: alieni
comedent eam. Devoratus est israel. Nunc factus
est in nationibus quasi vas immundum: quia ipsi a
scenderunt ad assur. Onager solitarius
sibi effraym. Munera dederunt amatori
bus: sed et cum mercede conduxerint natio
nes. Nunc congregabo eos: et quiescent pau
lisper ab onere regis et principum. Quia mul
tiplicavit effraym altaria ad peccandum:
facte sunt ei are in delictum. Scribam ei mul
tiplices leges meas: que velut aliene com
putate sunt. Hostias afferent: immo
labunt carnes et comedent: dominus non su
scipiet eas. Nunc recordabitur iniquitatis
eorum et visitabit peccata eorum. Ipsi in egyptum

convertentur. Oblitus est israel factoris sui:
et edificavit delubra. Et iudas multi
plicavit urbes munitas. Et mittam
ignem in civitates eius: et devorabit edes
Noli letari israel: noli IX illius.
exultare sicut populi: quia fornicatus es
a deo tuo. Et dilexisti mercedem: super omnes
areas tritici. Area et torcular non pascet
eos: et vinum mentietur eis. Non habitabunt
in terra domini. Reversus est effraym in egyptum:
et in assyriis pollutum comedit. Non libabit
domino vinum: non placebunt ei. Sacrificia
eorum quasi panis lugentium. Omnes qui come
dent eum contaminabuntur: quia panis eorum
anime ipsorum non intrabit in domum domini. Quid
facietis in die sollempni in die festivi
tatis domini? Ecce enim profecti sunt a va
stitate. Egyptus congregabit eos: mem
phis sepeliet eos. Desiderabile argentum
eorum urtica hereditabit: lappa in taberna
culis eorum. Venerunt dies visitationis:
venerunt dies retributionis. Scito te israel
stultum: prophetam insanum: virum spiritua
lem. Propter multitudinem iniquitatis tue
et multitudo amentie tue. Speculator
effraym cum deo meo: propheta laqueus rui
ne factus est super omnes vias eius. Insania
in domo dei eius. Profunde peccaverunt
sicut in diebus gabaa. Recordabitur iniqui
tatis eorum et visitabit peccata eorum. Quasi
uvam in deserto inveni israel: quasi prima
poma ficulnee in cacumine eius vidi
patres eorum. Ipsi autem intraverunt ad beelphe
gor: et abalienati sunt in confusionem: et
facti sunt abhominabiles sicut ea que
dilexerunt. Effraym quasi avis avola
vit: gloria eorum a partu et ab utero et a conceptu.
Quod si et enutrierint filios suos: absque
liberis eos faciam in hominibus. Sed et ve eis

cum recessero ab eis. Effraym ut vidi
tyrus erat fundata in pulchritudine.
Effraim educet ad interfectorem filios
suos. Da eis domine. Quid dabis eis? Da eis
vulvam sine liberis, et ubera arentia.
Omnes nequitie eorum in galgal, quia ibi exo-
sos habui eos. Propter maliciam adin-
ventionum eorum de domo mea eiciam eos.
Non addam ut diligam eos. Omnes
principes eorum recedentes. Percussus est
effraym. radix eorum exiccata est: fruc-
tum nequaquam facient. Quod si et genue-
rint, interficiam amantissima uteri
eorum. Abiciet eos deus meus, quia non audierunt
eum: et erunt vagi in nationibus. X
Vitis frondosa israel: fructus adequatus
est ei. Secundum multitudinem fructus
sui multiplicavit altaria: iuxta uberta-
tem terre sue exuberavit simulachris.
Divisum est cor eorum: nunc interibunt. Ipse
confringet simulachra eorum, depopulabitur
aras eorum. Quia nunc dicent. Non est rex
nobis: non enim timemus dominum. Et rex quid faci-
et nobis? Loquimini verba visionis inutilis
et ferietis fedus: et germinabit quasi ama-
ritudo iudicium super sulcos agri. Vac-
cas bethaven coluerunt habitatores
samarie. Quia luxit super eum populus
eius: et editui eius super eum exultave-
runt in gloria eius, quia migravit ab eo. Si-
quidem et ipse in assur delatus est munus
regi ultori. Confusio effraym capi-
et: et confundetur israel in voluntate
sua. Transire fecit samaria regem
suum quasi spumam super faciem aque. Et disper-
dentur excelsa ydoli, peccatum israel.
Lappa et tribulus ascendet super aras
eorum. Et dicent montibus operite nos, et
collibus cadite super nos. Ex diebus ga-
baa peccavit israel, et ibi steterunt. Non compre-
hendet eos in gabaa prelium super filios in-
iquitatis. Iuxta desiderium meum corripi-
am eos. Congregabuntur super eos populi cum
corripientur propter duas iniquitates suas.
Effraym vitula docta diligere trituram. Et ego
transivi super pulchritudinem colli eius.
ascendam super effraym. Arabit iudas: con-
fringet sibi sulcos iacob. Seminate vobis
in iustitia, et metite in ore misericordie: innovate
vobis novale. Tempus autem requirendi
dominum: cum venerit qui docebit vos iu-
stitiam. Arastis impietatem: iniquitatem messu-
istis: comedistis frugem
mendacii. Quia confisus es in viis tuis in
multitudine fortium tuorum: consurget tu-
multus in populo tuo: et omnes munitiones
tue vastabuntur: sicut vastatus est salma-
na a domo eius qui iudicavit baal
in die prelii: matre super filios allisa. Sic
fecit vobis bethel a facie malitie nequi-
Sicut mane XI tiarum vestrarum.
transiit, pertransiit rex israel. Quia
puer israel et dilexi eum: et ex egypto vo-
cavi filium meum. Vocaverunt eos, sic ab-
ierunt a facie eorum. Baalim immolabant,
et simulachris sacrificabant. Et ego quasi
nutricius effraim portabam eos in brachiis
meis: et nescierunt quod curarem eos. In funi-
culis ade traham eos, in vinculis ca-
ritatis. Et ero eis quasi exaltans iugum
super maxillas eorum. Et declinavi ad eum
ut vesceretur. Non revertetur in terram egypti,
et assur ipse rex eius: quia noluerunt conver-
ti. Cepit gladius in civitatibus eius, et consu-
met electos eius, et comedet capita eorum.
Et populus meus pendebit ad reditum meum:
iugum autem imponetur ei simul, quod
non auferetur. Quomodo dabo te effraym, pro-

tegam te israel. Quomodo dabo te? Sicut a-
damam ponam te: ut seboim. Conversum
est in me cor meum. pariter conturbata est
penitudo mea. Non faciam furorem ire
mee. non convertar ut disperdam effraym:
quoniam deus ego et non homo. In medio tui sanctus israel:
et non ingrediar civitatem. Post dominum am-
bulabunt. Quasi leo rugiet. quia ipse rugi-
et: et formidabunt filii maris. Et avo-
labunt quasi avis ex egipto. et quasi columba
de terra assyriorum: et collocabo eos in domibus
suis dicit dominus. Circumdedit me in nega-
tione effraym: et in dolo domus israel.
Iudas autem testis descendit cum deo. et cum
sanctis fidelis. XII
Effraym pascit ventum: et sequitur
estum. Tota die mendacium et
vastitatem multiplicat: et fedus cum assy-
riis iniit: et oleum in egiptum ferebat. Iu-
dicium ergo domini cum iuda: et visitatio
super iacob. Iuxta vias eius et iuxta adinven-
tiones eius: reddam ei. In utero supplanta-
suum vit fratrem: et in fortitudine sua directus
est cum angelo. Et invaluit ad angelum et con-
fortatus est: flevit et rogavit eum. In be-
thel invenit eum: et ibi locutus est nobiscum.
Et dominus exercituum dominus memoriale eius.
Et tu ad deum tuum converteris. Misericordiam et iudi-
cium custodi: et spera in deo tuo semper. Cha-
naan in manu eius. ~~ster~~ statera dolo-
sa: calumpniam dilexit. Et dixit effraym.
Verumtamen dives effectus sum: inveni ydo-
lum michi. Omnes labores mei non invenient
michi iniquitatem quam peccavi. Et ego dominus deus
tuus de terra egipti. adhuc sedere te fa-
ciam in tabernaculis: sicut in diebus festivitatis.
Et locutus sum super prophetas. et ego visionem
multiplicavi: et in manu prophetarum assi-
milatus sum. Si galaad ydolum: ergo frustra

erant in galgal bobus immolantes. Nam et
altaria eorum quasi acervi super sulcos agri.
Fugit iacob in regionem syrie: et ser-
vivit israel in uxorem: et in uxorem serva-
vit. In propheta autem eduxit dominus israel de egip-
to: et in propheta servatus est. Ad iracundiam
me provocavit effraym in amaritudi-
nibus suis: et sanguis eius super eum
veniet: et obprobrium eius restituet
ei dominus suus. XIII
Loquente effraym: horror invasit israel.
Et deliquit in baal: et mortuus est. Et nunc
addiderunt ad peccandum. feceruntque sibi
conflatile de argento suo: quasi similitudi-
nem ydolorum. Factura artificum tota est.
His ipsi dicunt. immolate homines
vitulos adorantes. Idcirco erunt quasi
nubes matutina. et sicut ros matutinus
preteriens. sicut pulvis turbine raptus
ex area: et sicut fumus de fumario. Ego
autem dominus deus tuus de terra egipti. et deum
absque me nescies: et salvator non est preter
me. Ego cognovi te in deserto: in terra
solitudinis. Iuxta pascua sua adim-
pleti sunt et saturati. et elevaverunt
cor suum: et obliti sunt mei. Et ego ero eis
quasi leena: sicut pardus in via assyriorum.
Occurram eis quasi ursa raptis catulis.
et dirumpam interiora iecoris eorum: et con-
sumam eos ibi quasi leo. Bestia agri scin-
det eos. Perditio tua israel: tantummodo in me
auxilium tuum. Ubi est rex tuus? Maxi-
me nunc salvet te in omnibus urbibus tuis.
Et iudices tui: de quibus dixisti. Da
michi regem et principes. Dabo tibi regem in
furore meo: et auferam in indignatione
mea. Colligata est iniquitas effraym:
absconditum peccatum eius. Dolores partu-
rientis venient ei. Ipse filius non sapiens.

Hunc enim non stabit in contritione filiorum.
De manu mortis liberabo eos· de morte
redimam eos· Ero mors tua o mors·
ero morsus tuus inferne· Consolatio
absondita est ab oculis meis· quia ipse inter
fratres dividet· Adducet urentem ventum
ventum domini de deserto ascendentem·
et siccabit venas eius et desolabit fontem
eius· et ipse diripiet thesaurum omnis
vasis desiderabilis. XIIII

Pereat samaria quoniam ad amaritu
dinem concitavit deum suum· In gladio
pereant· Parvuli eorum elidantur·
et fete eius discindantur· Convertere israel ad
dominum deum tuum· quia corruisti in iniquita
te tua· Tollite vobiscum verba· et conver
timini ad dominum· et dicite ei· Omnem aufer
iniquitatem et accipe bonum· et reddemus
vitulos labiorum nostrorum· Assur non salva
bit nos· Super equum non ascendemus· nec
dicemus ultra dii nostri opera manuum
nostrarum· quia eius qui in te est misereberis
pupilli· Sanabo contritiones eorum· diligam
eos spontanee· quia aversus est furor
meus ab eis· Ero quasi ros· israel germinabit
sicut lilium· Et erumpet radix eius ut
libani· ibunt rami eius· Et erit
quasi oliva gloria eius· et odor eius ut li
bani· Convertentur sedentes in umbra
eius· vivent tritico· et germinabunt quasi vi
nea· Memoriale eius· sicut vinum li
bani· Effraym quid mihi ultra ydola·
Ego exaudiam et dirigam eum· ego
ut abietem virentem· Ex me fructus
tuus inventus est· Quis sapiens et intel
liget ista· et intelligens et sciet hec· Quia
recte vie domini· et iusti ambulabunt in eis·
prevaricatores vero corruent in eis· Ex
plicit Osee· Explicit prologus in Iohel propheta.

Sanctus iohel
apud hebreos
post osee po
nitur· et sic
ubi sub nomine
effraym ad
x· tribus con
fertur vatici
nium que vel samaria vel israel sepe me
morantur· sic in hoc propheta omne quod di
citur ad tribum iuda et ad ierusalem pertinere credendum
est· et nulla omnino israelis· i· x· tribuum in hoc
fit mentione· Tempora quoque quibus prophavit
eadem debemus accipere que in osee legimus
in diebus ozie· ioathan· et achaz et eze
chie regum iuda· et in diebus ierobo
am filii ioas regis israel· Porro factum esse
sermonem domini ad iohelem eius refertur
cum fit· non ad additionem illius qui fieri
dicitur· ut alibi legimus· deus in eos est in
salute· Audiet autem in scripturis sanctis non est
iste qui in aure sonat· sed qui corde percipi
tur· et illud quod dominus loquitur· qui habet aures au
diendi audiat· Quod autem dicitur· clamat in celo
et latine sonat auribus percipite· provenit
non aure sed corde percipi· Qui senes sunt
et celestes· audiunt spiritualiter· qui autem
habitant in terra appellantur que terrena au
ribus percipiunt· Utrumque autem sub duo
tuba iuncta ponuntur· non ad simplicem
tantum verborum sonum· sed ad reconditam quoque de
lectorum dictorum intelligentiam pertinere intelli
gendum est· In genesi lamech loquitur ad uxo
res suas· ada· et sella· Audite verba
mea uxores lamech· auribus percipite
sermones meos· quia virum occidi in vulnus
meum· et iuvenem in livore meo· Ysaias·
Audite celi· et auribus percipe terra.
Item alius prologus.